Інфо СІТІ

Харківська міська газета

Заснована у 2023 році

Четвер, 29 жовтня 2026 року, № 121 (1192)

ХАРКІВ І ШВЕДСЬКЕ МІСТО ЕРЕБРУ ОФІЦІЙНО ЗАПОЧАТКУВАЛИ ПАРТНЕРСЬКІ ВІДНОСИНИ.

Відповідний Меморандум про взаєморозуміння 26 жовтня підписали Харківський міський голова Ігор Терехов і голова Муніципального виконавчого комітету Еребру Джон Йоханссон.

Відтак Еребру стало першим містом-партнером Харкова у Скандинавському регіоні. Підписання документа відбулося в межах робочого візиту харківської делегації до Швеції.

Під час зустрічі Ігор Терехов подякував шведській стороні за готовність до співпраці та наголосив на важливості обміну досвідом між містами:

— До цього кроку ми йшли понад рік через серію зустрічей, перемовин і пошук спільних точок дотику. Тепер маємо офіційний фундамент для довгострокової співпраці між нашими громадами.

Разом із головою Муніципального виконавчого комітету Еребру Джоном Йоханссоном зосередилися на ключових практичних напрямах: відбудові, міській інфраструктурі, транспорті, освіті, цивільному захисті та роботі комунальних служб в умовах надзвичайних ситуацій.

Життя в Еребру та Харкові сьогодні абсолютно різне. Наше місто щодня опиняється під ворожими ударами. Росіяни нищать житлові будинки, енергетику, підприємства. Попереду — ще одна складна зима.

Щиро бажаю, щоб жодне місто у світі ніколи не зіштовхнулося з подібними випробуваннями!

Водночас за ці роки Харків здобув унікальний досвід стійкості. І ми готові ділитися цим досвідом і так само прагнемо переймати найкращі практики колег.

Для мене важливо, щоб за підписаним документом стояла реальна робота. Щоб наші фахівці спілкувалися, знаходили спільні рішення, започатковували проєкти, від яких буде користь жителям обох міст.

Вдячний Джону Йоханссону та всій команді Еребру за відкритість, підтримку та сильне відчуття солідарності!

Ігор Терехов залишив пам'ятний запис і свій підпис у Книзі високих гостей муніципалітету Еребру.

У ХАРКОВА З'ЯВИВСЯ ПЕРШИЙ ПАРТНЕР У СКАНДИНАВІЇ

ЗАТЯГУВАННЯ ВІЙНИ РОСІЄЮ МАЄ ПРИПИНИТИСЯ

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПРОВІВ ТЕЛЕФОННУ РОЗМОВУ З ПРЕЗИДЕНТОМ ФІНЛЯНДІЇ АЛЕКСАНДРОМ СТУББОМ І ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРОМ НОРВЕГІЇ ЙОНАСОМ ГАРОМ СТЬОРЕ ЗА ПІДСУМКАМИ ЇХНЬОЇ СЬОГОДНІШНЬОЇ ТЕЛЕФОННОЇ РОЗМОВИ З РОСІЙСЬКИМ КЕРІВНИКОМ ТА У ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЙ В ОСЛО З ПРЕДСТАВНИКАМИ АМЕРИКИ, ЄВРОПИ Й НАТО.

Президент України зазначив, що Фінляндія та Норвегія, як країни, що межують із Росією, мають особливий інтерес у правильних і надійних безпекових рішеннях.

— Вдячний за детальний бриф і цю активність на підтримку нашої дипломатії та спільних з усіма партнерами мирних зусиль. Алекс і Йонас чітко сказали російському керівнику про те, що потрібні реальні деескалаційні кроки щодо нашої енергетики та інфраструктури, — зазначив Глава держави.

Обговорили підготовку тристоронньої зустрічі, яка запланована на листопад на рівні української, американської та російської команд.

Також обговорили різні формати взаємодії з партнерами у Європі, які можуть бути корисними для подальшої підтримки дипломатії, нашого захисту та спільної безпеки.

— Мир має бути, деескалація потрібна, і затягування війни Росією має припинитися, — наголосив Володимир Зеленський.

НАМ ПОТРІБНІ НАДІЙНІ ГАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ОБГОВОРИВ З ГОЛОВОЮ МУНІЦИПАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ МІСТА ЕРЕБРУ ДЖОНОМ ЙОХАНССОНОМ НАГАЛЬНІ ПЕТАННЯ В МЕЖІХ СПІВПРАЦІ.

Йшлося про безпекову ситуацію в Харкові, масштаби руйнувань, наслідки обстрілів для мирного населення та виклики для Харкова напередодні зими.

Ігор Терехов розповів, що армія країни-агресора цілеспрямовано атакує об'єкти, від яких залежить повсякденне життя харків'ян, зокрема продовольчі склади, фармацевтичні підприємства та енергетичну інфраструктуру.

Окремо мер наголосив на масштабах руйнувань житлового фонду. За його словами, попри постійну відбудову, повторні атаки завдають місту нових збитків, а тисячі харківських родин досі не мають власного житла. За його словами, постійна загроза з боку рф вкотре доводить необхідність надійних міжнародних гарантій безпеки для України.

— Для нас дуже важливо зупинити цю війну. Але нам потрібні чіткі гарантії безпеки і чіткі гарантії миру, щоб через рік чи два це не повторилося, — підкреслив Ігор Терехов.

УКРАЇНСЬКА МОВА ОБ'ЄДНУЄ

27 ЖОВТНЯ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ. З НАГОДИ СВЯТА ВЖЕ КОТРИЙ РІК ПОСПІЛЬ УКРАЇНЦІ ОБ'ЄДНУЮТЬСЯ НАВКОЛО РІДНОГО СЛОВА, ПИШУЧІ РАДІОДИКТАНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ.

Цього року текст диктанту мав назву «Лист, який не закінчується». Його автор — письменник і ветеран Артур Дронь.

У Харкові в акції традиційно взяли участь представники міської влади, комунальних підприємств, закладів та установ міста. Зокрема, диктант написали майже 32 тис. учасників освітнього процесу: учні, педагоги, батьки, представники громадських організацій. До написання долучилися на всіх безпечних освітніх локаціях міста, а також онлайн — з різних куточків України та світу.

Диктант вирішили писати й відвідувачі територіального центру надання соціальних послуг Немишлянського району Департаменту соціальної політики ХМР. Для них це не лише можливість перевірити знання з українського правопису, а й нагода відчути себе частиною великої спільноти, яку об'єднує рідна мова.

Серед тих, хто уперше підтримав ініціативу, переселенка з Куп'янська **Світлана Ніколенко.** Для жінки подія стала нагодою повернутися в дитинство:

— Ніби поринула у шкільні часи. Я й сама пишу вірші, і мені дуже сподобався текст — незвичайний. Зараз дуже важкий час. І такі заходи не тільки об'єднують, а й допомагають відчути себе сильнішою.

Перевірити свої знання й водночас відчути єдність з українцями в усьому світі важливо навіть тим, для кого українська мова — фах. Серед учасниць диктанту **Євгенія Бахарєва**, професійна філологиня. Вона бере участь в акції не вперше й зізнається: навіть ґрунтовні знання не позбавляють хвилювання:

— Торік я теж писала диктант, і в мене була лише одна помилка. Сьогодні писала й думала: «Ну, я ж філологиня, усе знаю». А все одно пишеш — і такий піднесений настрій поряд з хвилюванням, бо пишу разом з усіма, з усією Україною, з українцями в різних країнах. І, знаєте, є таке хвилювання. Українська мова! Якщо нею не розмовляти, не спілкуватися, то вона вмирає. А якщо люди спілкуються або хоча б намагаються, то мова живе, розквітає.

Дбати про українське слово відвідувачі терцентру можуть не лише під час всеукраїнського диктанту. Тут працюють численні гуртки, зокрема розмовний клуб «Говоримо українською». Уже другий рік заняття проводить провідна бібліотекарка відділу «Україніка» імені Тараса Шевченка Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка **Надія Полянська:**

— Ми збираємося щотижня, щосереди. Згадуємо слова, які забули, пригадуємо давні слова, вивчаємо неологізми, суто українські фразеологізми, прислів'я і приказки. Навчаючи інших, навчаюся сама. Тому мені дуже приємно, що мене запросили написати диктант разом з учасниками клубу. Це відчуття єдності й можливість ще раз переконатися, наскільки мова важлива. І ще хотілося б, щоб українська мова запанувала на всіх просторах нашої держави.

ХАРКІВ ВЧЕРГОВЕ ЗАЗНАВ ВОРОЖОЇ АТАКИ

У ПОНЕДІЛОК УВЕЧЕРІ ВОРОГ ЗНОВ ЗАВДАВ УДАРУ ПО ХАРКОВУ. ПІД ОБСТРІЛОМ ОПИНИВСЯ НОВОБАВАРСЬКИЙ РАЙОН. ЗА ПОПЕРЕДНІМИ ДАНИМИ СЛІДСТВА, РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАСТОСУВАЛИ РЕАКТИВНУ СИСТЕМУ ЗАЛПОВОГО ВОГНЮ «ТОРНАДО-С».

Унаслідок обстрілу загинули двоє чоловіків, ще двоє — чоловік і жінка, дістали поранення.

Вибухами пошкоджено гаражі, автомобілі, багатоквартирні та приватні будинки, а також ясла-садок.

Володимир, власник пошкодженого приватного будинку:

— Вечеряв, пив чай. Раптом — вибух, і на мене впала стеля. Добре, що була з гіпсокартону. Повибивало шибки, вікна, двері, пошкодило замки, десь поламало перегородки. Усе дуже-дуже погано. У гаражі вся стіна завдовжки 10 метрів відійшла на 15 сантиметрів.

Лідія та Олена, мешканки понівеченого будинку:

— Було таке відчуття, ніби щось влетіло прямо в кімнату. Дуже страшно. З переляку ноги затрусилися, тиск піднявся, люди навколо кричали. У мене є маленькі собачки, ще й за них дуже злякалася.

Ліквідацію наслідків обстрілу розпочали того ж вечора. Комунальні служби працювали до пізньої ночі, а вранці повернулися до роботи. Фахівці прибирають уламки, розчищають територію та допомагають усувати пошкодження. Роботи тривають, аби вкотре якнайшвидше впорядкувати район після нової атаки.

Олексій Липовий, інженер Департаменту ЖКГ ХМР:

— У районі пошкоджено 18 будинків в приватному секторі та 11 багатоквартирних. Також руйнацій зазнав заклад дошкільної освіти. Загалом вибито приблизно 360 вікон і побито 15 покрівель.

ЗАРАДИ БЕЗПЕКИ ВІДВІДУВАЧІВ

У ЦЕНТРАЛЬНОМУ ПАРКУ ХАРКОВА ОБЛАШТОВУЮТЬ ПЕРШЕ ЗАЛІЗОБЕТОННЕ УКРИТТЯ. ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ РОБІТ УСЕРЕДИНІ РОЗМІСТЯТЬ ЗАСОБИ ПОЖЕЖОГАСІННЯ, АПТЕЧКУ ТА НАВІТЬ ІГРАШКИ ДЛЯ МАЛЕЧІ.

Втім, головний пріоритет — безпека відвідувачів, наголошує прессекретар КП «Центральний парк» ХМР **Андрій Кравченко:**

— Укриття сертифіковане, розраховане приблизно на 50 людей. Усередині будуть окремі місця для сидіння, передбачені також місця для людей на кріслах колісних. Відвідувачі з маленькими дітьми зможуть розмістити тут і дитячі візочки. Подібні конструкції встановлюють не лише в Харкові, а й, наскільки мені відомо, в інших містах України.

Сховок розташований на Екіпажній алеї, за американськими гірками. Місце обрали невипадково: поблизу є одразу кілька дитячих майданчиків, де збирається найбільше відвідувачів.

— Знайти його буде легко завдяки вказівникам, які встановлять по всьому парку. Вони вестимуть до нього від кожного з восьми входів до Центрального парку. Крім того, укриття позначать на всіх наших мапах. Тому, гадаю, ті, хто приходить сюди постійно, уже за день-два знатимуть, де воно є.

Щодо встановлення більшої кількості таких конструкцій на підприємстві зазначають, що рішення ухвалюватимуть залежно від ситуації. Можливість облаштування додаткових захисних споруд у Центральному парку та Саду Шевченка не виключають.

БУТИ ПОРУЧ У ПОТРІБНИЙ ЧАС

ПІСЛЯ ОБСТРІЛІВ, ЩО НЕСУТЬ РУЙНУВАННЯ ЖИТЛА, МЕШКАНЦІ ВЖЕ ЗВИЧНО ЗВЕРТАЮТЬСЯ ДО МОБІЛЬНИХ ЦНАПів, ЯКІ МІСЬКА ВЛАДА ОПЕРАТИВНО РОЗТАШОВУЄ ПОБЛИЗУ МІСЦЬ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ, АБИ ГРОМАДЯНАМ НЕ ДОВОДИЛОСЯ ВИТРАЧАТИ СИЛИ Й ЧАС НА ПОШУКИ ПОТРІБНИХ УСТАНОВ.

Фахівці Центрів адмінпослуг завжди готові допомогти оформити необхідні документи, запевнила директорка Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР **Вікторія Китайгородська:**

— Майже одразу, наступного дня після обстрілів, до місць влучань приїжджають мобільні ЦНАПи й розгортають свою роботу. Таку практику започаткували у 2024 році з ініціативи Харківського міського голови Ігоря Терехова, щоб люди могли якнайшвидше отримати допомогу. До мобільних ЦНАПів звертаються, щоб подати інформаційні повідомлення та заяви на отримання грошової компенсації за державною програмою «єВідновлення», а також внести дані до реєстру нерухомого майна.

Разом з адміністраторами до роботи долучаються наші колеги з міграційної служби та сервісних центрів МВС, котрі допомагають людям відновити втрачені або пошкоджені паспорти й водійські посвідчення.

З 2024 року мобільні ЦНАПи виїжджали на місця 29 разів і надали підтримку 26 тисячам людей, у 2025-му мобільні ЦНАПи розгортали роботу 62 рази, а цього року виїжджали й допомагали людям вже 66 разів.

Сьогодні у Харкові працюють 13 центрів надання адміністративних послуг, у деяких районах і не один: в Основ'янському районі містянам надають послуги чотири центри, а в Салтівському — два. У 2025 році відкрився також спеціалізований — для внутрішньо переміщених осіб:

— Загалом у ЦНАПах надається 560 видів послуг — адміністративні, соціальні, пенсійні та податкові. Серед популярних: реєстрація та зняття з реєстрації місця проживання, оформлення різних довідок і біометричних документів: ID-картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон. Є й нові, наприклад, оформлення відстрочки від призову під час мобілізації, реєстрацію Starlink, а також державну послугу «Скринінг здоров'я 40+». Щодня до нас звертаються приблизно 2500–3 тисячі людей. А з 2022 року ми вже надали, за нашими підрахунками, три мільйони послуг.

Ми продовжуємо працювати й підтримувати людей. Сподіваємося, що й надалі ЦНАПи залишатимуться затребуваними, навіть попри те, що дедалі більше послуг можна отримати в електронному вигляді.

СЕЗОН ФОНТАНІВ У ХАРКОВІ ЗАВЕРШИВСЯ

ВОДОГРАЇ ПЕРЕВОДЯТЬ У ЗИМОВИЙ РЕЖИМ: ВОДУ ЗЛИВАЮТЬ, А ОБЛАДНАННЯ ДЕМОНТУЮТЬ І ПРИБИРАЮТЬ НА ЗБЕРІГАННЯ ДО НАСТУПНОЇ ВЕСНИ.

Консервацію фонтанів на зимовий період працівники СКП «Харківзеленбуд» ХМР планують завершити до кінця тижня. А вже в новому сезоні вони хочуть не лише відновити їхню роботу, а й збільшити їх кількість.

Андрій Кравченко, речник підприємства:

— Наші працівники зараз відкручують форсунки, знімають насоси та інше устаткування, яке потрібно зберігати в теплі, зливають воду, вимивають чаші. Таким чином фонтани переходять у зимовий режим. Наступного року ми плануємо відновити роботу всіх десяти улаштувань, які нині є у місті. Та окрім цього активно працюємо над відновленням фонтанів у парку Квітки-Основ'яненка та Покровському сквері. Там досить багато роботи, але маю надію, що навесні або влітку ми їх запустимо на втіху містян.

МІСТО З ВЕЛИКИМ СЕРЦЕМ

ПОНАД 227 ТИС. ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ЗАРЕЄСТРОВАНО В ХАРКОВІ, І ЦЯ КІЛЬКІСТЬ ПОСТІЙНО ЗРОСТАЄ, ПОВІДОМИЛА ДИРЕКТОР ДЕПАРТАМЕНТУ ПО РОБОТІ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ВІКТОРІЯ ІВЧЕНКО.

Зараз щотижня до Харкова переміщується 1 тис. осіб. Переважно це жителі Харківської області. Зона активних бойових дій розширюється, і люди не в змозі залишатися у своїх домівках. Здебільшого це люди старшого віку, люди з інвалідністю, маломобільні особи, які до останнього чекали, що не буде необхідності виїжджати.

— Більшість переселенців з Харківської області залишаються в місті, оскільки тут їм близький менталітет, — зазначила пані Вікторія, — вони відчувають зв'язок з рідним домом. Крім того, попри нещодавнє зростання цін, вартість оренди житла в Харкові залишається однією з найнижчих порівняно з іншими містами.

Зараз у Харкові живуть понад 93 тис. переселенців з Харківської області, понад 48 тис. — з Донецької та 47 тис. — з Луганської.

ПІД ПОСТІЙНИМ КОНТРОЛЕМ

Міська влада Харкова регулярно перевіряє умови проживання в місцях тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб.

За словами директорки Департаменту по роботі з ВПО ХМР, у Харкові для тимчасового проживання ВПО визначено 60 гуртожитків, переважно державної форми власності, які загалом налічують понад 11,6 тис. ліжкомісць. Станом на сьогодні в них мешкають близько 7,6 тис. переселенців.

Через стрімке зростання кількості ВПО Харків потребує розширення мережі місць тимчасового проживання. Однак більшість гуртожитків при закладах освіти, які функціонували до початку повномасштабного вторгнення, мало пристосовані для проживання. Частина з них була пошкоджена внаслідок обстрілів, не опалювалася або потребує капітального ремонту.

— Серед внутрішньо переміщених осіб, які зараз прибувають до Харкова, 70% — маломобільні люди. Для них доступність гуртожитків відіграє важливу роль. Тому, звичайно, залучаємо благодійні організації, міжнародні фонди, щоб облаштувати місця проживання, зробити їх доступними — з широкими вхідними групами, пандусами тощо, — розповіла Вікторія Івченко.

Також вона повідомила, що завдяки регулярним моніторинговим візитам представників міської влади до гуртожитків, а також співпраці органів місцевого самоврядування, державної влади та Координаційного гуманітарного центру за останній рік вдалося суттєво покращити умови проживання ВПО та провести низку капремонтів.

Крім того, очільниця Департаменту відзначила успішний досвід відкриття прихистку «Родина» для переселенців старшого віку та людей з інвалідністю. За її словами, це вдалося зробити за підтримки громадських організацій, але для реалізації подібних проєктів у більшому масштабі необхідна суттєва державна підтримка.

ОБОВ'ЯЗКОВЕ МЕДИЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ

З початку року команда Департаменту по роботі з внутрішньо переміщеними особами спільно з медиками та волонтерами здійснила 27 виїздів до гуртожитків, де проживають переселенці.

Під час цих візитів допомогу отримали близько 4 тис. мешканців, зокрема понад 300 дітей. Переселенці мали змогу пройти огляд у профільних лікарів, отримати консультацію психолога, зробити рентген, щеплення, виміряти артеріальний тиск тощо.

— Більшість людей переїхала з населених пунктів, де тривалий час не працювали ні амбулаторії, ні поліклініки. Тому дуже важливо, щоб вони пройшли медичне обстеження, зокрема флюорографію. Адже гуртожитки — це місця скупчення людей зі спільними приміщеннями. За потреби ми одразу реагували, забезпечували лікування, і все було добре. Тому такі виїзди дуже потрібні, — наголосила Вікторія Івченко.

ПЕРЕВІРКА НА МІЦНІСТЬ

У ХАРКОВІ ВІДБУЛАСЯ МАТЧЕВА ЗУСТРІЧ ІЗ БОКСУ, ОРГАНІЗОВАНА ЗА ІНІЦІАТИВОЮ МІСЬКОГО ГОЛОВИ ІГОРЯ ТЕРЕХОВА. ДЛЯ УЧАСНИКІВ ТАКІ ЗУСТРІЧІ НЕ ЛИШЕ СПОРТИВНЕ ВИПРОБУВАННЯ, А Й МОЖЛИВІСТЬ РОЗВИВАТИ СИЛУ, СПРИТНІСТЬ І ДИСЦИПЛІНУ, ВЧИТИСЯ ПРАЦЮВАТИ НАД СОБОЮ.

На ринг вийшли спортсмени з Харкова, Сум і Запоріжжя. І це не лише хлопці.

Анастасія Губіна:

— Боксую приблизно три роки, спочатку боксом захопився молодший брат. Мені цікавий динамічний вид спорту з дитинства, і бої дивилася постійно, та батьки не дозволяли записатися у секцію. А потім я їх переконала.

Свої сили на рингу перевірив і **Кирило Колгаєв.** Після переможного бою юнак зізнався, що такі зустрічі допомагають набувати досвіду і вдосконалювати спортивні навички:

— Показав непоганий бій, хоча міг би виступити краще. Поєдинок був не таким складним.

Пішов на бокс, тому що хотів навчитися захищати себе, свою сестру і свою майбутню дівчину. І ось тренуюся вже приблизно п'ять років.

Харків має давні боксерські традиції і виховав чимало спортсменів, які представляли місто на всеукраїнській і міжнародній аренах. Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту міськради **Олександр Власенко** наголосив: важливо зберігати традиції та підтримувати нове покоління спортсменів:

— Ми намагаємося, дотримуючись усіх заходів безпеки, проводити якомога більше спортивних заходів, щоб наші спортсмени залишалися в місті і представляли Харків на всеукраїнському та міжнародному рівнях. Але найважливіше те, що спорт у Харкові продовжує жити.

СПОРТ, ДОСТУПНИЙ ДЛЯ ВСІХ

В ОДНІЙ З ПІДЗЕМНИХ ШКІЛ ХАРКОВА ПІД ЧАС КАНІКУЛ ДЛЯ УЧНІВ ПРОВЕЛИ МАЙСТЕР-КЛАС ІЗ ВОРКАУТУ.

Спортсмени команди Barstylers продемонстрували свої навички та розповіли дітям про особливості сповненого драйву спортивного напряму.

У команді зазначають, що такі заняття допомагають дітям розвивати фізичні здібності, координацію, витривалість. А опанування складних елементів потребує концентрації, регулярних тренувань і часу.

Михайло Греков, представник Barstylers:

— Воркаут доступний для людей різного віку. І це великий плюс. Адже тренуватися можуть навіть малюки від п'яти років, а також люди, яким, наприклад, у 50 років потрібно відволіктися після роботи. Зараз ми працюємо з дітьми й розповідаємо їм, чому важливо цікавитися спортом і тренуватися. На власному прикладі демонструємо, яких позитивних результатів можна досягти.

Максим Петрачков, тренер з воркауту:

— Ми робимо вправи на турніках, використовуючи вагу власного тіла. Виконуємо видовищні елементи, трюки, навчаємо дітей різноманітних вправ. Виконуючи їх, діти поступово адаптуються до різних навантажень – фізичних і психологічних.

Аліса:

— Показували трюки. Мені запам'яталося, як вони підняли одну конструкцію, наче драбину.

Ліка:

Мені сьогодні сподобалося, коли тренери розповідали, як захопилися воркаутом, чого досягли. Дуже сподобалися яскраві трюки, і я хотіла б навчитися робити так само.

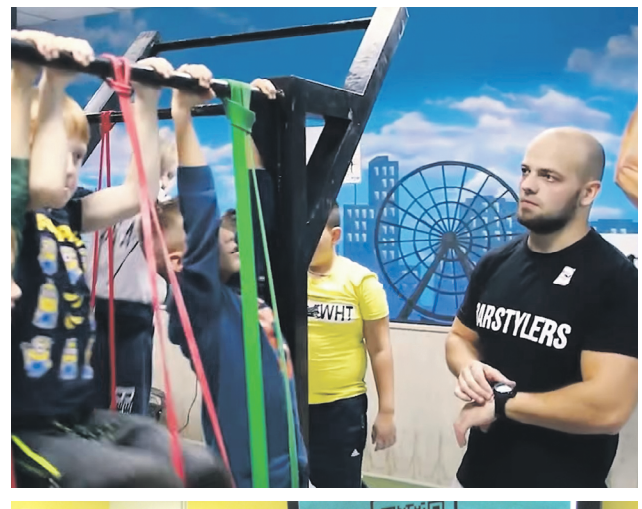

БУТИ КОРИСНИМ

БАТЬКО ЗАГИБЛОГО ЗА УКРАЇНУ БІЙЦЯ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО ЛЕГІОНУ ПЕРЕЇХАВ ДО ХАРКОВА І СТАВ ВОЛОНТЕРОМ.

Історію американця розповіли в Independence Avenue Media.

Едвард Вілтон більшу частину свого дорослого життя пропрацював адвокатом у Флориді. Однак після загибелі сина також вирішив допомагати Україні.

У січні 2026 року чоловік вийшов на пенсію і назавжди переїхав до Харкова. Тепер працює на «Пекельній кухні» разом із багатьма іншими волонтерами з різних куточків світу — Великої Британії, Польщі, Японії, Швеції та інших країн.

Щодня вони готують понад 1200 порцій обідів для місцевих жителів. Зокрема, їжу відвозять у лікарні міста. «Приїхав, щоб допомогти і підтримати країну, яку також вважаю своєю. Роблю все можливе, щоб бути корисним. Я обожнюю Харків, люблю Україну, люблю всіх людей тут. Це неймовірне місце для життя, і тепер це мій дім», — пояснив американець.

ВЖЕ АДАПТУВАЛИСЯ

НАРАЗІ ЗА КОРДОНОМ ПЕРЕБУВАЮТЬ ПРИБЛИЗНО 5 МІЛЬЙОНІВ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ. ЗА ПРОГНОЗАМИ, ЛИШЕ КОЖНИЙ ТРЕТІЙ З НИХ ПОВЕРНЕТЬСЯ НА БАТЬКІВЩИНУ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ.

За даними Євростату, як повідомляє РБК-Україна з посиланням на заяву директорки Інституту демографії та дослідження якості життя Елли Лібанової, на 30 червня в країнах Євросоюзу перебувало 4,4 мільйона українців.

— Десь ще 600 тисяч — в інших країнах, поза межами ЄС. Передусім це, безумовно, Канада, Британія, трохи Молдова. Третина із зазначеної кількості — діти та підлітки до 18 років, лише 6% — люди у віці понад 65 років, — каже демографка.

У 2022 році можна було прогнозувати повернення більше-менше 50% українців, які виїхали за межі країни через війну. Зараз, на думку Лібанової, умовно можна розраховувати на повернення третини з них:

— Тому що все більше адаптуються там, і все більше руйнувань тут. Якщо подивитися на відсоток наших жінок у віці від 20 до 64 років — 70% з них працюють (За кордоном. — *Ред.*) Це абсолютно неймовірний показник для першої хвилі мігрантів.

ЛИСТОПАД НА ПОРОЗІ

ПЕРЕХІДНИЙ МІСЯЦЬ ВІД ОСЕНІ ДО ЗИМИ НЕ ГОТУЄ АНОМАЛЬНИХ СЮРПРИЗІВ. ЗА ДАНИМИ ГІДРОМЕТЦЕНТРУ, СЕРЕДНЯ МІСЯЧНА ТЕМПЕРАТУРА В ЛИСТОПАДІ ПРОГНОЗУЄТЬСЯ У МЕЖАХ 1–7 °С ТЕПЛА, ЩО БЛИЗЬКО ДО НОРМИ.

Синоптики нагадали, що зазвичай вона становить 0–4 °С тепла, на Закарпатті та півдні країни місцями 5–9 °С, а період передзим'я настає після того, як середня добова температура повітря стійко опускається нижче позначки +5 °С.

На більшій частині території України перехід відбудеться уже в першій декаді листопада. Водночас на північному сході країни і в Карпатах осінь поступається місцем передзим'ю дещо раніше — наприкінці жовтня. До того ж місячний прогноз не виключає короткочасних похолодань, заморозків, снігу чи періодів відносно теплої погоди.

НА МАКСИМУМІ

ОНЛАЙН-СЛОВНИК DICTIONARY.COM НАЗВАВ СЛОВОМ 2026 РОКУ ТЕРМІН MAXXING, ЯКИЙ ОЗНАЧАЄ ПРАГНЕННЯ МАКСИМАЛЬНО ВДОСКОНАЛИТИ ЧИ ОПТИМІЗУВАТИ БУДЬ-ЯКУ СФЕРУ ЖИТТЯ.

Слово набуло популярності в соцмережах, де його використовують для опису всього — від догляду за зовнішністю до роботи з ШІ, пише The Guardian.

Maxxing походить від англійського maximizing — «максимізувати», тобто доводити щось до максимуму.

В сучасному інтернет-сленгу термін використовують як самостійне слово або додають до інших слів, щоб наголосити на прагненні отримати найбільший результат від певної діяльності.

За словами директора з лексикографії Dictionary Media Group Стіва Джонсона, популярність maxxing відображає сучасну культуру постійного самовдосконалення:

— Цього року maxxing виділився, тому що він справді поєднує багато різних аспектів життя. Люди максимізують споживання білка на сніданок, використання ШІ протягом робочого дня і затишок у вечір п'ятниці.

Популярність терміна різко збільшилася протягом 2026 року, за перші сім місяців кількість його використань у соціальних мережах зросла майже на 700%. Хоча його історія розпочалася ще в 1990-х роках у середовищі шанувальників рольової гри Dungeons&Dragons. Лінгвісти пояснюють популярність maxxing його універсальністю: до слова можна додавати практично будь-яке поняття, створюючи нові сленгові вирази.

Looksmaxxing — максимальне вдосконалення зовнішності за допомогою догляду за собою, фізичних тренувань, косметичних процедур та інших методів.

Sleepmaxxing — прагнення поліпшити тривалість і якість сну.

Jestermaxxing — використання гумору, щоб привернути увагу та здобути популярність серед оточення.

До короткого списку Dictionary.com увійшли ще чотири терміни:

affordability — доступність товарів, послуг і житла з огляду на вартість;

data center — центр обробки даних, або дата-центр;

Odyssey — «Одіссея», слово, популярність якого зросла на тлі інтересу до однойменного фільму Крістофера Нолана;

unc — скорочення від англійського uncle («дядько»), яке молодь використовує для позначення старшої людини, чиї погляди або поведінка здаються застарілими.

МИЛОТА В ПРЯМОМУ ЕФІРІ

У ФІНЛЯНДІЇ ЦІЛОДОБОВЕ ШОУ ПРО ЖИТТЯ СОБАКИ ТА ЇЇ ШІСТЬОХ НОВОНАРОДЖЕНИХ ЦУЦЕНЯТ ЗІБРАЛО ПОНАД 10 МІЛЬЙОНІВ ГЛЯДАЧІВ.

Камери почали працювати 6 жовтня, а малюки з'явилися на світ у ніч проти 10 жовтня. Протягом восьми тижнів усі охочі можуть у прямому ефірі спостерігати, як тварини ростуть, роблять перші кроки та поступово пізнають навколишній світ.

Проєкт під назвою Pentulive («Життя цуценят наживо») виходить на фінському суспільному мовнику Yle вже шостий сезон. Окрім цілодобової трансляції, він передбачає вечірні ефіри із заводчиком, подкаст і сповіщення про важливі події в житті цуценят – від зважування до першого підстригання кігтів.

Головні герої нового сезону – Хілкка та її чотири хлопчики й дві дівчинки. Коли малюкам виповниться два тижні, вони отримають імена, які оберуть глядачі через голосування. У середині грудня цуценята залишать матір і переїдуть до нових родин.

Шоу також привертає увагу за межами Фінляндії. Цього року його почали транслювати у Швеції, а нещодавно Yle продав права на формат мовнику з Нідерландів.

Глядачі розповідають, що спостереження за цуценятами допомагає їм відпочити від роботи, зменшити стрес і впоратися з відчуттям самотності.

ВІДНОВЛЕННЯ ЗРУЙНОВАНОГО

НАПРИКІНЦІ ВЕРЕСНЯ ВОРОГ ВЧЕРГОВЕ ПОЦІЛИВ ПО ХАРКОВУ. ВНАСЛІДОК ОБСТРІЛУ, СЕРЕД ІНШОГО, ПОШКОДЖЕНЬ ЗАЗНАЛА БАГАТОПОВЕРХІВКА НА САЛТІВЦІ, ПОСТРАЖДАЛИ 25 ЛЮДЕЙ, ЗОКРЕМА ДЕВ'ЯТЕРО ДІТЕЙ.

Наслідки удару виявилися масштабними, розповів виконроб КП «ХРБП» ХМР **Ярослав Дорошенко:**

— Через влучання дуже пошкоджено конструктивні елементи будівлі. Зруйновано частину фасаду, скління, ударною хвилею розбито вхідні групи. Всього пошкоджено 20 житлових будинків, дві покрівлі, вибито понад 1600 вікон. Працівники підприємства оперативно закрили віконні контури та обстежили вентиляційні канали. А зараз стали до ремонту аварійних вхідних груп: спочатку демонтували аварійні конструкції та розпочали монтаж зруйнованих піддашків і сходів. Також відновлюємо обвалені стіни та встановлюємо двері у трьох під'їздах. Працюємо й відновлюємо зруйноване.

І НЕ НУДНО

ПІД ЧАС ОСІННІХ КАНІКУЛ КЗ «ВЕТЕРАНСЬКИЙ ЦЕНТР ХАРКОВА» ХМР ВЛАШТУВАВ ДЛЯ РОДИН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЕКСКУРСІЮ ДО МУЗЕЮ АРХЕОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА.

Відвідувачі дізналися, що вивчає археологія, познайомилися з історією скіфського періоду, побачили старовинну зброю, кераміку та інші знахідки. А деякі експонати можна було не лише роздивитися, а й відчути на дотик.

Костянтин Пеляшенко, старший науковий співробітник музею:

— Виставка розповідає про давню історію: від кам'яної доби до козацьких часів. Основний акцент ми робимо на зміні традицій і культур на території Харківщини. У музеї також представлені старожитності давніх греків: знахідки з розкопок Харківського університету на північному узбережжі Чорного моря. Є й матеріали досліджень Полтавщини. Таким чином у розповіді ми торкаємося історії України загалом.

Для дітей такі екскурсії — можливість побачити свідчення минулих епох на власні очі, а не лише прочитати про історичні події у підручнику. Артефакти, яким сотні й тисячі років, викликають цікавість, допомагають відкривати нові факти та усвідомлювати, наскільки важливо берегти спадщину.

Тимофій Соколай:

— Нам сьогодні сказали, що археологія — це історія, але з лопатою. Я дізнався багато нового, наприклад, що є такий напрям, як підводна археологія. Такі дослідження проводили в Херсонесі. Там знайшли кістки, іграшки, кераміку. Історію треба знати, бо без неї не можна створити майбутнє.

Анна Гулега:

— Харків — прифронтове місто, у якому сирени звучать цілодобово і постійно лунають вибухи, тому дітей потрібно відволікати від нашого бентежного сьогодення. Добре, що завдяки Ветеранському центру ми маємо таку можливість: я з донькою майже щомісяця відвідую якісь заходи, серед них багато таких, що подобаються дітям.

Музейна екскурсія стала для дітей нагодою дізнатися більше про минуле, побачити історію зблизька і провести осінні канікули з новими враженнями.

Втрачене свідоцтво про право власності на житло р.№ 5А-93–35813, від 27.12.1993 р., видане Харківським міським центром приватизації державного житлового фонду на ім'я: Важинська Марія Григорівна, Важинський Сергій Іванович за адресою: м. Харків, вул. Гвардійців-Широнінців, буд. 40-Г, кв. 36, **вважати недійсним.**

Втрачене свідоцтво про право власності № 195/47 здано в архів 30.08.1994 р. КП «ХМ БТІ» на ім'я: Кожина Галина Андріївна. У приватизації брали участь Кожина Галина Андріївна, Кожин Володимир Спиридонович за адресою: місто Харків, провулок Решетниківський, буд. 4, кв. 2, **вважати недійсним.**

ПОПРИ ВСЕ ХАРКІВ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ЧИСТИМ

В ОСНОВ'ЯНСЬКОМУ РАЙОНІ, ЯК І СКРІЗЬ У МІСТІ, КОМУНАЛЬНИКИ ЩОДНЯ ДБАЮТЬ ПРО ЧИСТОТУ ВУЛИЦЬ, ДОРІГ, ДВОРІВ І ЗЕЛЕНИХ ЗОН.

Роботи побільшало, адже зараз триває сезон активного листопаду.

— Для оперативного прибирання і вивезення великої кількості листя використовуємо засоби малої механізації та спеціальну техніку. Робота триває постійно. Ми не чекаємо, поки все листя опаде й накопичиться у великих обсягах, а регулярно прибираємо території, щоб вони залишалися чистими та охайними. З початку осені у районі зібрали понад п'ять тисяч кубометрів листя, — повідомила начальниця дільниці з благоустрою та озеленення філії «Благоустрій» КП «Шляхрембуд» ХМР в Основ'янському районі **Оксана Дружиніна.**

Загалом, починаючи з вересня, з прибудинкових територій міста зібрали майже 40 тисяч кубометрів листви, з проїжджої частини вулиць вивезли приблизно сім тисяч кубометрів, розповіла речниця КП «Шляхрембуд» ХМР **Олена Мінакова:**

— На жаль, осіння погода досить мінлива, часто йдуть дощі, тому працювати в таких умовах дещо складніше. Крім того, атакують «шахеди» та «бандеролі», тому доводиться часто призупиняти роботи, щоб убезпечити наших працівників. Попри зазначене, ми намагаємося якомога швидше та якісніше виконувати заплановане, грамотно організовуємо процеси й робочий день, щоб двори та території вздовж доріг загального користування залишалися чистими й доглянутими.

ДРОПИ: ПРОСТИЙ ПІДРОБІТОК — НЕПРОСТИЙ НАСЛІДОК

ШАХРАЇ ПОСТІЙНО ШУКАЮТЬ НОВІ СПОСОБИ ОТРИМУВАТИ І ПРИХОВУВАТИ НЕЗАКОННО ЗДОБУТІ КОШТИ. ОДИН ІЗ ПОШИРЕНИХ ВАРІАНТІВ — ЗАЛУЧЕННЯ ДО СХЕМ ТАК ЗВАНИХ ДРОПІВ, АБО ГРОШОВИХ МУЛІВ.

Дроп — це людина, яка за винагороду дозволяє використовувати свою банківську картку чи рахунок для отримання, зняття або подальшого переказу чужих коштів. Часто людині можуть сказати, що йдеться про звичайний підробіток: потрібно лише приймати платежі та переказувати їх далі, залишаючи собі певний відсоток.

Особливо небезпечними такі пропозиції є для молоді. У соцмережах й месенджерах можна зустріти оголошення про легкий заробіток без досвіду, де обіцяють кілька тисяч гривень лише за використання банківської картки. На перший погляд така робота може здаватися безпечною, проте людина не знає, звідки на її рахунок надходять гроші.

Наприклад, шахраї можуть обманути іншу людину, отримати від неї кошти, а потім використати рахунок дропа для їхнього подальшого переміщення. Як наслідок — саме власник рахунку може опинитися в центрі уваги через підозрілі фінансові операції.

Тому пропозиції на кшталт «потрібна картка для приймання платежів», «отримуй гроші та переказуй далі», «заробляй на переказах» або «дамо відсоток за використання рахунку» мають насторожити.

▶ ЯК НЕ СТАТИ УЧАСНИКОМ ШАХРАЙСЬКОЇ СХЕМИ

Не передавайте стороннім свою банківську картку, реквізити, паролі чи доступ до онлайн-банкінгу. Також не погоджуйтеся отримувати на свій рахунок кошти від незнайомих людей і переказувати їх далі за винагороду.

Якщо ви вже погодилися на таку пропозицію, передали дані картки або помітили незрозумілі операції, не продовжуйте перекази. Якнайшвидше зверніться до свого банку та повідомте про ситуацію Кіберполіцію.

Також батькам варто поговорити з дітьми щодо подібних пропозицій. Поясніть, що «легкі гроші» за використання банківської картки можуть бути частиною злочинної схеми, навіть якщо сама дитина не знає, хто і звідки переказує кошти.

Більше інформації про актуальні шахрайські схеми та способи захисту можна знайти на порталі Кібер Брама — stopfraud.gov.ua.

Не дозволяйте використовувати свій рахунок у чужих схемах. Легкий заробіток може обернутися серйозними наслідками.

НАТХНЕННЯ, ПРИЄМНІ ВРАЖЕННЯ І БАЖАННЯ ТВОРИТИ

У БІБЛІОТЕЦІ СІМЕЙНОГО ЧИТАННЯ № 2 САЛТІВСЬКОГО РАЙОНУ ДЕПАРТАМЕНТУ КУЛЬТУРИ ХМР РОЗПОЧАВ РОБОТУ КЛУБ ЗА ІНТЕРЕСАМИ «ХУДОЖНИК», ЯКИЙ ОБ'ЄДНАВ ТИХ, ХТО ПРАГНЕ ВІДКРИТИ ДЛЯ СЕБЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, РОЗКРИТИ ВЛАСНІ ЗДІБНОСТІ ТА СПРОБУВАТИ ЩОСЬ НОВЕ.

Перша зустріч пройшла у форматі майстер-класу з основ малювання під керівництвом художниці Ірини Малої. Озброївшись пензлями і фарбами, учасники поринули у захопливий процес: експериментували з кольорами, обирали сюжети та переносили на папір власні задуми, настрій і фантазію.

Кожна робота виявилася унікальною, адже відображала особисті враження та емоції автора. Навіть для тих, хто лише починає знайомство з малюванням, перші спроби стали нагодою відчути радість створення власної картини й побачити, скільки цікавого можна втілити за допомогою фарб і пензля.

Разом із новими навичками учні забрали з собою натхнення, приємні враження та бажання продовжувати творити.

ЯК ЗМІЦНИТИ ІМУНІТЕТ: ПОРАДИ НА СЕЗОН ЗАСТУД

ВОСЕНИ, З ПОЧАТКОМ СЕЗОНУ РЕСПІРАТОРНИХ ІНФЕКЦІЙ, БАГАТО ХТО НАМАГАЄТЬСЯ «ЗМІЦНИТИ ІМУНІТЕТ» ЗА ДОПОМОГОЮ ВІТАМІНІВ Й РІЗНИХ ДОБАВОК. ФАХІВЦІ РАДЯТЬ НАСАМПЕРЕД ПРИДІЛЯТИ УВАГУ ПОВНОЦІННОМУ ХАРЧУВАННЮ, СНУ, ФІЗИЧНІЙ АКТИВНОСТІ ТА ВАКЦИНАЦІЇ. ЗА ВІДСУТНОСТІ ДЕФІЦИТУ ДОДАТКОВІ ВИСОКІ ДОЗИ ВІТАМІНІВ ЗАЗВИЧАЙ НЕ ПОТРІБНІ.

1. Спостерігайте за різноманітністю раціону

Імунній системі необхідні білки, вітаміни та мінерали. Рекомендовано включати в раціон джерела білка — рибу, м'ясо, бобові, а також овочі, фрукти, цільнозернові продукти та корисні жири. Особлива роль належить вітамініам A, B6, B12, C, D та E, фолату, залізу, селену і цинку, дефіцит котрих може погіршувати роботу імунної системи.

2. Не розраховуйте на великі дози вітаміну С

Вітамін С дійсно необхідний імунній системі, однак це не означає, що його великі дози захищають від застуди. За даними Національного інституту здоров'я США, регулярний прийом вітаміну С може дещо скоротити тривалість і вираженість симптомів застуди, але прийом добавки вже після появи симптомів не демонструє стабільного ефекту.

3. Зверніть увагу на вітамін D

Восени зменшується кількість сонячного світла, тому питання вітаміну D стає особливо актуальним. Британські дослідники рекомендують восени та взимку розглянути можливість щоденного прийому 10 мкг вітаміну D, оскільки отримати необхідну кількість лише з їжі буває складно. До того ж індивідуальну потребу та дозування добавок краще обговорювати з лікарем.

4. Спіть не менше семи годин

Сон безпосередньо обумовлений роботою імунної системи. Більшості дорослих потрібно щонайменше сім годин сну на добу. Навіть втрата кількох годин сну може послабити імунний захист і знизити ефективність імунної відповіді на вакцинацію.

5. Не відмовляйтеся від фізичної активності через холодну погоду

Регулярна фізична активність також належить до звичок, що підтримують нормальну роботу імунної системи. Восени необов'язково переходити до інтенсивних тренувань: важливіше зберігати регулярну активність — ходити пішки, продовжувати звичні тренування або вдома. Фахівці відносять фізичну активність поряд із повноцінним харчуванням та сном до основних способів підтримки імунного здоров'я.

6. Не шукайте «імунобустер» в аптеці

Якщо у людини немає дефіциту певного вітаміну або мінералу, збільшення його споживання за допомогою добавок у більшості випадків не допомагає запобігти інфекції або швидше одужати. Систематичний огляд досліджень популярних «імунних» добавок також не дозволив зробити переконливий висновок щодо ефективності більшості таких засобів для здорових людей.

Тому вітамінні комплекси та добавки не варто сприймати як заміну повноцінного раціону або перевірених методів профілактики.

7. Підготуйтеся до сезону грипу

Здоровий спосіб життя допомагає імунній системі нормально функціонувати, але не створює специфічного захисту від конкретного вірусу. Для цього необхідна імунна відповідь, яка, зокрема, формується після вакцинації.

ВООЗ називає щорічну вакцинацію найефективнішим способом захисту від важкого перебігу та ускладнень грипу.

Восени немає необхідності шукати один продукт або препарат, здатний «підвищити імунітет». Набагато більше підстав мають прості заходи: різноманітно харчуватися, висипатися, зберігати фізичну активність, скористатися рекомендованою вакцинацією залежно від штаму грипу.

ОПАЛЕ ЛИСТЯ: ЯК ПЕРЕТВОРИТИ НА КОРИСТЬ ДЛЯ ҐРУНТУ

НАСТАВ ЧАС, КОЛИ НА ПРИСАДИБНИХ ДІЛЯНКАХ, У САДАХ, ПАРКАХ Й НА ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЯХ НАКОПИЧУЄТЬСЯ ВЕЛИКА КІЛЬКІСТЬ ОПАЛОГО ЛИСТЯ, СУХОЇ РОСЛИННОСТІ. ДЛЯ БАГАТЬОХ ГОСПОДАРІВ ПОСТАЄ ЗАПИТАННЯ: ЩО З НИМ РОБИТИ?

Найгірший варіант — спалювати, бо можна отримати штраф. Натомість опалого листя треба позбавлятися з користю, адже може знадобитися для мульчування, компостування або як природне джерело органічних речовин для ґрунту.

КОМПОСТУВАННЯ: ПЕРЕТВОРИТИ ЛИСТЯ НА ДОБРИВО

Один із найпростіших способів використати опале листя — закласти в компост, до якого можна додавати листя, траву, дрібні рослинні рештки, бадилля здорових рослин, подрібнені гілочки та інші органічні матеріали рослинного походження.

Важливо, щоб компостна купа не перетворювалася на суцільний шар мокрого листя. Аби процес розкладання відбувався краще, листя бажано періодично перемішувати, забезпечуючи доступ повітря. Добре працює почергове використання різних видів органічної мульчі — наприклад, сухого листя з більш вологими і багатшими на азот рослинними рештками. Згодом природна органіка перетворюються на компост — цінний матеріал, який варто використовувати для покращення якості ґрунту. Він допомагає зробити землю більш пухкою, покращує її здатність утримувати вологу та поступово повертає в неї органічні речовини.

Таким чином, те, що восени здається непотрібними відходами, навесні може стати корисним ресурсом для саду чи городу.

МУЛЬЧА З ЛИСТЯ: КОЛИ ВАРТО ВИКОРИСТОВУВАТИ

Ще один простий спосіб — залишити частину опалого листя як природну мульчу. Листя можна використовувати під плодовими і декоративними деревами, кущами, у квітниках, під багаторічними рослинами. Листяна підстилка допомагає захищати поверхню ґрунту від пересихання, перепадів температури і поступово стає джерелом органічних речовин. Особливо корисно залишати природний листяний покрив у пристовбурних колах дерев і під кущами, де він може поступово перегнивати. Однак мульчувати потрібно правильно. Опале листя не варто насипати товстою щільною купою безпосередньо до стовбура дерева. Краще залишити навколо невеликий вільний простір, а листя розподілити рівномірним шаром по поверхні ґрунту. Для листкової мульчі зазвичай достатньо шару приблизно 5–10 сантиметрів. Якщо листя дуже пухке, його можна трохи подрібнити — так воно швидше ущільнюється і розкладається. Не потрібно прагнути сформувати навколо дерева величезну гірку з листя. Надмірно товстий шар може злежуватися, погіршувати доступ повітря до ґрунту та створювати надмірну вологість біля основи стовбура.

ЯКЕ ЛИСТЯ РОЗКЛАДАЄТЬСЯ ШВИДШЕ?

Різні види листя мають різну структуру, тому й розкладаються з різною швидкістю. Тонке листя, особливо подрібнене, перегниває швидше. Щільне та жорстке листя потребує більше часу. Наприклад, листя дуба та бука розкладається повільніше, ніж м'яке листя багатьох інших дерев. Окремо варто згадати листя волоського горіха, котре містить природні сполуки, які можуть негативно впливати на деякі рослини. Використовуйте його як мульчу помірно. Найкращий варіант — не створювати товстого шару такого листя безпосередньо біля чутливих рослин, а закладати його до компосту і використовувати після достатнього розкладання.

Також обережність потрібна з листям дерев, уражених грибковими чи іншими захворюваннями. Його не варто бездумно переносити по саду як мульчу, оскільки разом із листям можна поширити збудників хвороб. Такі рештки краще компостувати окремо за умови належного компостування або утилізувати відповідно до встановлених правил.

ДЕ ЛИСТЯ КРАЩЕ ЗАЛИШИТИ?

У природних умовах опале листя є частиною природного кругообігу речовин. Тому в парках, садах та на ділянках необов'язково прибирати до останнього листочка всю поверхню землі. У пристовбурних колах дерев, під декоративними кущами та серед багаторічних рослин частину листя можна залишити, якщо воно не уражене хворобами та не створює перешкод для догляду за територією. Водночас листя з тротуарів, проїзної частини, водовідвідних канав та інших місць, де воно заважає руху чи роботі інженерних систем, необхідно прибирати.

ЧОМУ НЕ МОЖНА СПАЛЮВАТИ ЛИСТЯ І СУХУ РОСЛИННІСТЬ?

Спалювання опалого листя і сухої рослинності створює одразу кілька ризиків. Під час горіння в атмосферне повітря потрапляють дим, дрібнодисперсні частинки та інші продукти згоряння, які погіршують якість повітря. Особливо небезпечним є дим для дітей, людей похилого віку та осіб із захворюваннями органів дихання. Крім того, вогонь може швидко поширитися на суху траву, чагарники, ліси чи господарські споруди. Щороку необережне поводження з вогнем стає однією з причин пожеж у природних екосистемах. Водночас під час спалювання знищується органічна речовина, яку можна було б повернути в ґрунт як компост або мульчу.

У Харкові комунальники регулярно прибирають опале листя. Тільки за першу половину жовтня бригади СКП «Харківзеленбуд» ХМР зібрали та вивезли приблизно 750 куб. м листя у всіх районах міста. Робота триває. На підприємстві зазначили, що опрацьовують варіанти екологічної утилізації органіки. Зокрема, розглядають можливість облаштування спеціального майданчика для переробки листя на біодобрива. У майбутньому готовий компост можна буде використовувати для підживлення клумб, кущів й дерев.

Гороскоп на 29 жовтня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Овни можуть відчути деяке занепокоєння через невизначеність у професійних справах. Не засмучуйтесь, адже відчуття тимчасове і скоро пройде. Зосередьтесь на завданнях, які потребують вашої уваги, і не уникайте змін — вони принесуть чимало користі.

Телець (21 квітня — 21 травня)
День для вас може стати важливим етапом у переформатуванні звичних практик, що відкриває нові перспективи. Ви відчуєте натхнення діяти і втілювати в життя давні задуми, особливо у сфері роботи і особистого розвитку.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
Вам варто звернути увагу на свої фінансові справи. Якщо плани на великі покупки або інвестиції вже давно відкладалися на потім, саме час вдатися до аналізу й обрахунків. Меркурій відкриває перед вами двері нових можливостей, тож не втрачайте шансу поліпшити своє матеріальне становище.

Рак (22 червня — 22 липня)
Раків чекає день, сповнений натхненням. Ваш творчий потенціал досяг свого піку. Отже, не бійтеся звертати увагу на нові проєкти чи хобі. Задуми можуть знайти несподівану підтримку з боку колег чи партнерів. Будь-яка експромтна зустріч має шанс перерости в продуктивну співпрацю.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Можете вразити усіх своєю енергійністю і готовністю до нових звершень. Ваше прагнення до лідерства спонукає знаходити нові шляхи вирішення складних питань. Зосередьтеся на розвитку кар'єрних перспектив.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Не виключено, що день принесе нові та несподівані можливості у професійній сфері. Четвер підходить для переоцінки своїх цілей та пріоритетів. Розгляньте можливість розширення своїх знань або отримання нових навичок. Обізнаність може стати важливим кроком на шляху до кар'єрного зростання.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Час для перегляду значення близьких стосунків у вашому житті. Будьте готові до відвертих розмов, які можуть покращити взаєморозуміння з партнерами чи друзями. Ваше вміння слухати і залишатись об'єктивним стане в пригоді.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
Ви відчуєте, як ваша енергетика сягає піку. Чудовий час для активних дій на шляху досягнення давніх мрій і цілей. Сонце у вашому знаку надає впевненості і рішучості, які знадобляться у важливих розмовах на роботі.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Стрільці можуть відчути приплив енергії й натхнення. Насамперед йдеться про чудовий час для того, щоб зануритися у творчі проєкти або навчання чомусь новому. У професійній сфері можливі приємні несподіванки — пропозиція про підвищення чи нові перспективи, тому не бійтеся проявити ініціативу.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Ставте собі амбітні цілі, адже сьогодні ваш організаторський талант і вміння вирішувати будь-які питання на висоті. Зірки радять звернути увагу на проєкти, які вже давно чекають на завершення або потребують вашої особливої уваги.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
Четвер — ідеальний день для власних ідей та проєктів, які давно чекали на реалізацію. Ваші оригінальні підходи і креативність будуть оцінені оточенням, тому не бійтеся проявляти свою унікальність. У професійній сфері удача на вашому боці.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Варто зосередитися на власних емоціях і потребах, уникати галасливих місць і зайвої метушні. Можливі несподівані просвітлення або нові розуміння, тому корисно провести час в тиші або зануритися в медитацію.

ВОНИ ЧЕКАЮТЬ НА ЩИРІ СЕРЦЯ ТА СПРАВЖНІХ ДРУЗІВ

КП «ЦЕНТР ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ» ДЕПАРТАМЕНТУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ХМР ПРОДОВЖУЄ ЗНАЙОМИТИ ХАРКІВ'ЯН ІЗ ПІДОПІЧНИМИ ПРИТУЛКУ.

ДОН У ПОШУКАХ СІМ'Ї

Дон — молодий та неймовірно доброзичливий хлопчик віком 2 роки, метис німецької вівчарки. Веселий, активний і товариський пес, який із радістю йде на контакт із людьми та дуже цінує увагу й ласку. Дон має добрий, відкритий і життєрадісний характер, тому легко стане вірним другом і чудовим компаньйоном для своєї родини. На повідку ходить добре та із задоволенням вирушає на прогулянки. З іншими собачками ладнає та комфортно почувається в їхній компанії. Дон мріє знайти люблячу родину, з якою зможе розділяти щасливі моменти, гуляти, гратися та просто бути поруч.

НЕМО МРІЄ ПРО ДІМ, ДЕ ЙОГО ЛЮБИТИМУТЬ

Немо — чотирирічний хлопчик із лагідним характером і добрим серцем. Любить людське товариство, охоче йде на контакт і зовсім не проти уваги та ніжності. Немо активний і допитливий, тож із радістю складе компанію на прогулянках й стане вірним другом для своєї людини. До інших тварин ставиться спокійно, агресії не проявляє. Попри всі свої чудові якості, Немо досі чекає на найважливішу зустріч зі своєю майбутньою родиною. Немо заслуговує на власний дім, теплу лежанку та людей, які більше ніколи його не залишать.

МАЛИШ ШУКАЄ СВОЮ РОДИНУ

Малиш — чудовий хлопчик віком 2,5 роки, який мріє знайти дім, де його любитимуть і цінуватимуть. Хлопчик кастрований, вакцинований та повністю готовий до знайомства зі своєю майбутньою сім'єю. За характером Малиш дуже добрий, вихований і лагідний, із задоволенням спілкується з людьми, любить увагу, ніжність і завжди радий бути поруч. Песик, який стане відданим компаньйоном і подарує багато теплих миттєвостей. З іншими собачками Малиш добре ладнає, тому із задоволенням складе компанію чотирилапим друзям. На повідку ходить впевнено та спокійно, тож прогулянки з ним приносять лише задоволення.

ОЛЕГ (КРЕМ) — КОНТАКТНИЙ ТА ЛАГІДНИЙ ХЛОПЧИК, ЯКОМУ 5 РОКІВ

Він любить увагу, ласку та із задоволенням проводить час поруч із людиною.

Олег кастрований та має всі необхідні щеплення. Зараз він шукає люблячу сім'ю, де буде багато тепла, турботи та затишку.

Якщо вам сподобалися наші підопічні тварини, телефонуйте за номерами 067 320 79 04 або 0 800 50 43 13. Приїхати та познайомитися з ними можна кожного дня за адресою: пр-т Аерокосмічний, 358.

Видавець — ТОВ «ГАЗЕТА «ІНФОСІТІ»
Друковане медіа: газета «Інфосіті» м. Харків
Ідентифікатор медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-01820
Передплатний індекс: 61100
Адреса редакції: 61003, м. Харків, м-н Павлівський, буд. 10.

Тел.: +38(066) 832-37-70.
E-mail: llc.infocity@ukr.net.

Редакція не несе відповідальності за зміст і достовірність рекламних матеріалів.
R — матеріали на правах реклами.

Головний редактор — **Наталія РУБАН.**

Газета виходить друком 3 (три) рази на тиждень: у вівторок, четвер та суботу.

Замовлення № 676.
Наклад номера 19 123.

Ціна за домовленістю.
Віддруковано у типографії ТОВ «ФАКТОР-ДРУК». 61030, м. Харків, вул. Саратовська, буд. 51.

Інфо СІТІ
ЗБЕРІГАЄМО ТРАДИЦІЇ
реклама та маркетинг
+3 8(066) 832-37-70
E-mail: llc.infocity@ukr.net
ЗАЛИШИ СВОЄ ІМ'Я В ІСТОРІЇ МІСТА
СТВОРЮЄМО МАЙБУТНЄ

9 786177 229178